

**UCHWAŁA NR XXIX/320/2021
RADY MIEJSKIEJ W CHOROSZCZY**

z dnia 21 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie gminy Choroszcz na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372, 1834), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie gminy Choroszcz na rok 2022 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Choroszczy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Choroszczy

mgr Beata Marlana Jeżerys

Załącznik do uchwały Nr XXIX/320/2021

Rady Miejskiej w Choroszczy

z dnia 21 grudnia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA
TERENIE GMINY CHORSZCZ NA ROK 2022**

Choroszcz 2021

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY CHOROSZCZ NA ROK 2022

I. Wprowadzenie.

Zespół uzależnienia od alkoholu jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie z uwagi na ich rozmiar, złożoność, a także koszty społeczne i ekonomiczne, jakie z tego tytułu ponoszą poszczególne osoby, rodziny i całe społeczeństwo.

Uzależnienie od alkoholu uznaje za jeden z rodzajów zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania. Alkoholizm to stale postępujące, przewlekłe schorzenie. Uzależnienie od alkoholu powoduje szereg groźnych dla zdrowia i życia powikłań. Choroba alkoholowa jest w rzeczywistości znana ludzkości od tysięcy lat i ma swoje podłoże w czynnikach biologicznych np. genetycznych, psychologicznych, socjalnych oraz środowiskowych. W trakcie nadużywania napojów alkoholowych ujawniają się liczne objawy alkoholizmu, które mają całościowo degradujący charakter dla osoby alkoholika, a także jego otoczenia rodzinnego.

Niewątpliwie alkoholizm jest chorobą całej rodziny, a nie tylko jednego z członków. Objawy alkoholizmu jednego z członków rodziny są główną zasadą organizującą i nadającą kształt życiu rodzinnemu. Tak też w okresie początkowym rodzina, podobnie jak alkoholik, zaprzecza istnieniu problemu choroby alkoholowej. Nikt na tym etapie nie myśli o szukaniu jakiegokolwiek pomocy. Potem następują próby pozbycia się problemu, tzn. rodzina ogranicza kontakt z otoczeniem, chroni swój wizerunek zewnętrzny, mimo narastających nieporozumień, konfliktów i awantur. Kolejny etap uzależnienia od alkoholu to faza chaosu - wiąże się z utratą nadziei na rozwiązanie problemu. U dzieci coraz bardziej widoczne stają się problemy emocjonalne, a współmałżonek toleruje picie, chroni i kryje pijącego.

Wynika z tego, że cała energia rodziny koncentruje się głównie na próbach wpłynięcia na zachowania alkoholika i na przeciwdziałaniu im. Tym samym zaniedbuje się inne ważne sfery życia rodzinnego, a prawidłowe wychowywanie dzieci na skutek postępującego uzależnienia od alkoholu właściwie staje się niemożliwe. Uzależnienie od alkoholu staje się osią spraw rodzinnych. Alkoholizm stopniowo zaczyna dominować w obszarze myślenia, kształtowania postaw oraz działań krewnych osoby pijącej. Choroba alkoholowa w wymiarze interpersonalnym dotyka trwale najbliższych alkoholika i wyrządza im ogromne szkody. Osoby współuzależnione są najczęściej nieświadomymi pomocnikami w picie i w największym stopniu przyczyniają się do decyzji o jego zaprzestaniu i zwróceniu się o pomoc, mającej na celu możliwe jak najszybsze rozpoznanie objawów alkoholizmu i rozpoczęciu specjalistycznego leczenia. Dzieci alkoholików są najbardziej bezbronni i poszkodowani. Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, poza podatnością na uzależnienie od alkoholu, przejawiają w życiu dorosłym szereg charakterystycznych cech.

Analizując literaturę przedmiotu można wskazać negatywne skutki nadużywania alkoholu:

- szkody zdrowotne, w tym nowotwory (rak płuc, jelita grubego, choroby układu krwionośnego, nerwowego, trawiennego),
- śmiertelne zatrucia, wypadki, samobójstwa, zatonięcia, zamarznięcia,
- zmniejszenie wydajności w pracy, niszczenie mienia publicznego i prywatnego,
- bezpośredni i decydujący wpływ na przemoc domową, w tym wobec dzieci,
- znaczna grupa osób współuzależnionych, wykazująca zaburzenia zdrowotne, psychiczne,
- przyczyna bezdomności i długotrwałego bezrobocia,
- znaczne koszty usuwania szkód alkoholowych.

Na sumę strat w skali całego kraju składają się starty ponoszone przez poszczególne gminy i ich mieszkańców. W związku z tym, problemy związane z alkoholem, rozumiane jako całokształt negatywnych wielowymiarowych konsekwencji związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, są przedmiotem troski zarówno administracji rządowej, jak i samorządów lokalnych.

Zdrowie społeczeństwa zależy od wielu czynników, ale najważniejsze z nich to postawy i zachowania składające się na styl życia. Wybory dotyczące sposobu odżywiania, nadużywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków oraz niewielka aktywność fizyczna wpływają na wskaźnik zachorowań, zwiększają ryzyko przedwczesnych zgonów.

Z uwagi na powyższe, ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym wprowadziła zmiany m.in. w art. 4¹ ust. 2 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w zakresie uwzględnienia w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych celów operacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określonych w Narodowym Programie Zdrowia (NPZ).

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Przy realizacji NPZ określono, że niezbędne jest uwzględnienie wpływu skutków zdrowotnych wywołanych przez epidemię COVID-19 na zdrowie populacji.

Według NPZ choroba ta przyczyniła się do największego kryzysu zdrowotnego w Rzeczypospolitej Polskiej po zakończeniu II wojny światowej. Z uwagi na jej specyfikę niezbędne jest zintensyfikowanie działań mających na celu promowanie zdrowia, ograniczanie narażenia na czynniki ryzyka cywilizacyjnych.

Cele operacyjne NPZ i zadania służące realizacji celów operacyjnych określone w NPZ muszą wspólnie przyczyniać się do ograniczania społecznych nierówności w zdrowiu, a także powinny być realizowane w sposób powiązany, przeciwdziałając więcej niż jednemu zagrożeniu jednocześnie, w szczególności w obszarach, w których istnieją naukowe dowody zależności między zagrożeniami lub czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi.

Realizację celów zaplanowano z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, m.in. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Do celów operacyjnych NPZ należą:

- 1) profilaktyka nadwagi i otyłości,
- 2) profilaktyka uzależnień,
- 3) promocja zdrowia psychicznego,
- 4) zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne,
- 5) wyzwania demograficzne.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2022 uwzględnia w szczególności zadania jednostki samorządu terytorialnego w ramach drugiego z ww. celów Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Do zadań drugiego celu NPZ w obszarze zintegrowanego przeciwdziałania uzależnieniom należą:

- 1) Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.
- 2) Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).
- 3) Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.
- 4) Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
- 5) Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.

- 6) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie.
- 7) Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Obszar uzależnienia od alkoholu w ramach celu drugiego NPZ zawiera zadania:

- 1) Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej.
- 2) Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD.
- 3) Wdrożenie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie.
- 4) Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.
- 5) Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.
- 6) Ograniczanie skali przemytu i liczby nielegalnych miejsc odkażania alkoholu.

Realizacja zadań, o których mowa w art. 4¹ ust. 2 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii jest zadaniem własnym gminy i jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie gminy Choroszcz na rok 2022, zwany dalej Programem, stanowi odpowiedź na oba zapisy ustawy i określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Program dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych występujących w gminie Choroszcz i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność.

W Programie zawarty jest szereg działań, zgodnych zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jak i z innymi dokumentami strategicznymi na poziomie ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym. Przy opracowywaniu Programu zostały uwzględnione wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku”.

Niniejszy Program został opracowany w oparciu o doświadczenia z realizacji poprzednich edycji gminnych programów profilaktyki, przy współpracy z dotychczasowymi realizatorami oraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów alkoholowych.

II. Podstawy prawne Programu.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są:

- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r., poz. 1119),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050),
- ustawa z dnia 25 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.).

III. Diagnoza problemów uzależnień w gminie Choroszcz i towarzyszących im zagrożeń społecznych.

Według stanu na dzień 30.11.2021 r. w Gminie Choroszcz zameldowane są 15 688 osób, z czego 7 834 to kobiety, a 7 854 to mężczyźni.

W planowaniu i realizacji działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień ważne jest rozpoznanie skali problemu, struktury spożycia napojów alkoholowych oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego nimi wywołanych. Jednocześnie zgromadzone dane statystyczne w zakresie uzależnienia nie dają rzeczywistego wyobrażenia o dynamice zjawiska między innymi ze względu na „wrażliwość” danych, a także z uwagi na fakt, iż te same osoby mogą być wykazywane przez różne podmioty działające w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych.

Poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia, są zróżnicowane w zależności od środowiska.

Zgodnie z Uchwałą VIII/80/2019 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Choroszcz maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi 55 zezwoleń, natomiast do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości 100 zezwoleń.

Struktura wydanych zezwoleń wg zawartości alkoholu przedstawia się następująco:

Kategoria	Rok				
	2017	2018	2019	2020	Do 30.11.2021
Do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	13	14	11	10	5
Powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu	10	10	11	8	5
Powyżej 18% zawartości alkoholu	7	8	9	6	5
Łącznie	30	32	31	24	15

Na terenie gminy Choroszcz w 2021 roku funkcjonowało 36 punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

Lata	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych		
	ogółem	sklepy	lokale gastronomiczne
2017	39	30	9
2018	41	32	9
2019	35	27	8
2020	35	27	8
do 30.11.2021	36	28	8

Dane dotyczące zjawiska problemów alkoholowych na terenie Gminy Choroszcz, zanotowane w 2021 r. przez instytucje działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy uzyskano następujące dane:

M-GOPS w Choroszczy	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin objętych pomocą ogółem	269	245	231	178
Liczba osób w rodzinach z problemem alkoholowym	16	19	16	14

Rodzinom udzielono pomocy w formie zasiłków okresowych, celowych, pomocy rzeczowej oraz pomocy w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (pomoc finansowa na zakup żywności i dożywianie dzieci w szkole).

M-GOPS w Choroszczy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	2017	2018	2019	2020
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	42	47	51	

Problem przemocy jest powiązany ze zjawiskiem uzależnień, dlatego też, istnieje potrzeba prowadzenia działań profilaktycznych łączących obie tematyki.

Posterunek Policji w Choroszczy poinformował o następujących zdarzeniach:

Posterunek Policji w Choroszczy	2017	2018	2019	2020
Interwencje w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych	Pouczenia: 15 Mandaty: 27 Skierowanie wniosków do sądu: 7	Pouczenia: 17 Mandaty: 23 Skierowanie wniosków do sądu: 5	Pouczenia: 17 Mandaty: 23 Skierowanie wniosków do sądu: 5	Pouczenia: 19 Mandaty: 27 Skierowanie wniosków do sądu: 4
Interwencje w związku ze sprzedażą i podawaniem alkoholu nieletnim	0	0	0	0
Liczba zatrzymanych kierowców:	25	29	25	23
-po spożyciu alkoholu	7	8	7	7
-w stanie nietrzeźwości	18	21	18	17
Liczba nietrzeźwych nieletnich	5	7	6	6
Liczba zatrzymań do wytrzeźwienia w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych lub Izbie Wytrzeźwień	19	23	17	10
Działania edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień	0	0	0	0
Liczba przestępstw naruszających przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	4	5	2	1

Z Punktu Konsultacyjnego Uzależnień w Choroszczy uzyskano następujące informacje:

Punkt Konsultacyjny Uzależnień	2017	2018	2019	2020
Liczba osób uzależnionych korzystających z porad	119	112	168	106
Liczba konsultacji dla osób uzależnionych	180	172	270	137
Liczba osób współuzależnionych korzystających z porad	20	22	30	74
Liczba konsultacji dla osób współuzależnionych	52	56	58	119

Liczba konsultacji dot. problemu przemocy	6	4	5	4
---	---	---	---	---

Konsultacje w Punkcie Konsultacyjnym Uzależnień dotyczyły następujących tematów:

- informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówkach odwykowych i motywowanie do podjęcia leczenia,
- udzielanie wsparcia po odbytych leczeniu,
- udzielanie wsparcia i pomocy członkom rodzin osób uzależnionych i osobom współuzależnionym,
- udzielanie wsparcia osobom doznającym przemocy,
- udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych osobom stosującym przemoc na temat konsekwencji stosowania przemocy.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2017	2018	2019	2020
Liczba wniosków o wszczęcie postępowania w związku z podejrzeniem nadużywania alkoholu i innych środków odurzających	22	36	28	17

Znaczną grupę ryzyka w zakresie używania alkoholu i narkotyków stanowią ludzie młodzi. Odnosząc się do skutków, jakie może wywoływać nadmierne spożycie środków psychoaktywnych, należy podejmować wszelkie działania mające na celu edukację młodzieży o negatywnych skutkach picia alkoholu i używania narkotyków, papierosów, dopalaczy.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych lub nadużywających alkoholu, ale dotyczą także członków rodzin i osoby żyjące w otoczeniu osoby z problemem uzależnienia. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych: zakłócenia porządku i bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, bezrobocie, ubóstwo. W związku z powyższym, działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego.

IV. Cel i założenia Programu.

Głównym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu zachowań patologicznych związanych z uzależnieniami, poprzez wzmożoną edukację, kreowanie świadomości społecznej, promowanie pozytywnego postrzegania postaw trzeźwościowych i prozdrowotnych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cel główny realizowany jest zgodnie z koncepcją określoną w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025 w następujących obszarach:

- 1) Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Choroszcz bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- 2) Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- 3) Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia – reedukacja szkód.

Cele szczegółowe:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 13¹ i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 6) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Komisji.
- 7) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Cele szczegółowe są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz zostały oparte o cele zawarte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025.

Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin
I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego Uzależnień – poradnictwo dla osób uzależnionych i ich bliskich. W ramach realizacji zadania zapewniony będzie personel do obsługi Punktu oraz warunki lokalowe zapewniające osobom zgłaszającym się dyskrecję i poczucie komfortu psychicznego.	-liczba osób -liczba udzielonych porad	cały rok
	Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, grup zawodowych oraz specjalistów zajmujących się problemem uzależnień.	-liczba szkoleń -liczba przeszkolonych osób	cały rok
	Wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu w celu efektywnej realizacji programów psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia dla mieszkańców Gminy Choroszcz poprzez: dofinansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników placówek lecznictwa odwykowego, doposażenie placówki, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów.	wysokość środków finansowych	cały rok
II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	Prowadzenie dla mieszkańców gminy Choroszcz nieodpłatnych porad psychologicznych, prawnych oraz terapeutycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwiązywania problemów alkoholowych.	-liczba osób -liczba udzielonych porad	cały rok
	Prowadzenie poradnictwa indywidualnego lub grup terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej.	-liczba osób -liczba udzielonych porad	cały rok
	Prowadzenie poradnictwa indywidualnego lub grup terapeutycznych dla sprawców przemocy domowej.	-liczba osób -liczba udzielonych porad	cały rok
	Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Choroszcz.	liczba osób objętych pomocą	cały rok
	Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.	liczba osób	cały rok

	Kierowanie osób uzależnionych na badanie przez biegłego lekarza psychiatrę i biegłego psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i ustalenia leczenia.	liczba osób	cały rok
	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w celu orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	liczba wniosków złożonych do Sądu Rejonowego	cały rok
III. <i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</i>	Wspieranie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy w rodzinie.	-liczba świetlic -liczba dzieci	cały rok
	Prowadzenie kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych jako formy pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	-liczba placówek -liczba dzieci	cały rok
	Wspieranie szkolnych programów profilaktycznych adresowanych do uczniów z możliwością zakupu niezbędnych materiałów i artykułów oraz organizacja i finansowanie zakupu spektakli teatralnych z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.	-liczba placówek oświatowych -wysokość środków finansowych -liczba spektakli -liczba uczniów	cały rok
	Organizacja lub finansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym lub socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Choroszcz pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych.	-liczba dzieci -wysokość środków finansowych	01.07.2022-31.08.2022
	Wspieranie organizacji lokalnych imprez (m.in. koncerty, spotkania, zawody, turnieje, konkursy, festyny itp.) dla mieszkańców gminy Choroszcz (zarówno, dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych) promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów, alternatywne formy spędzania czasu wolnego oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa.	-liczba imprez -liczba uczestników	cały rok
	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży – organizacja zajęć z elementami programu profilaktycznego.	-liczba dzieci -wysokość środków finansowych	cały rok
	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (m. in. broszur, ulotek, plakatów) oraz gadżetów z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i bezpieczeństwa.	ilość materiałów	cały rok
	Organizowanie akcji i działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym, przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach, uwzględniających wszystkich uczestników ruchu drogowego.	-liczba akcji -liczba osób	cały rok

	Prowadzenie lokalnych i ogólnopolskich kampanii profilaktycznych i edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz promocji zdrowego stylu życia.	-liczba akcji -liczba osób	cały rok
IV. <i>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</i>	Wspieranie stowarzyszeń i instytucji, które realizują zgodnie ze swoim statutem szczegółowe zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.	wysokość środków finansowych	cały rok
	Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno-edukacyjnych, bieżących napraw, remontów, zakupu niezbędnego wyposażenia, opłat za media, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez, zakup prenumerat i literatury o tematyce ściśle związanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia.	liczba wspartych organizacji	cały rok
	Wspieranie organizacji imprez integracyjno – kulturalnych oraz rekreacyjno – sportowych, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia i zmiany struktury spożywania napojów alkoholowych. Zakup materiałów i usług w celu realizowania zadania.	-liczba imprez -liczba osób	cały rok
	Finansowanie działalności Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (wynagrodzenie członków Komisji, zakup materiałów biurowych i innego wyposażenia niezbędnego do realizacji zadań).	wysokość środków finansowych	cały rok
V. <i>Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 131 i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</i>	Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.	-liczba działań -liczba sprzedawców	cały rok
	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	liczba interwencji	cały rok
	Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.	liczba spraw	cały rok
	Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.	liczba kontroli	cały rok
	Zwiększenie nadzoru nad punktami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.	liczba dodatkowych kontroli	cały rok
	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych - zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	liczba wniosków	cały rok
VI. <i>Działalność Gminnej Komisji</i>	Motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego.	liczba osób	cały rok

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Komisji.	Udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów uzależnień.	liczba udzielonych informacji	cały rok
	Kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.	liczba wydanych opinii	cały rok
	Wydawanie opinii w przedmiocie zgodności z uchwałami Rady Miejskiej w Choroszczy w zakresie lokalizacji i limitów punktów sprzedaży alkoholu.	liczba wniosków	cały rok
VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.	W przypadku utworzenia centrum integracji społecznej finansowanie funkcjonowanie CIS proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez nie zajęciach integracyjnych.	-liczba uczestników -liczba osób, które ukończyły realizację Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego -wysokość środków finansowych	cały rok

V. Zasoby służące realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz.

Do prowadzenia działalności profilaktycznej i naprawczej z dziedziny uzależnień przyczynić się mogą:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Urząd Miejski w Choroszczy,
- 3) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 4) Punkt Konsultacyjny Uzależnień w Choroszczy,
- 5) Samodzielny Publiczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. dr. Stanisława Deresza w Choroszczy,
- 6) Komisariat Policji w Łapach – Posterunek Policji w Choroszczy,
- 7) Klub Abstynenta „Wolność” w Choroszczy,
- 8) Ośrodek Terapii, Leczenia i Rehabilitacji Uzależnień Stowarzyszenia „MONAR” w Zaczerlanach,
- 9) Miejsko – Gminne Centrum Kultury i Sportu w Choroszczy,
- 10) świetlica opiekuńczo – wychowawcza,
- 11) placówki oświatowe,
- 12) kluby sportowe,
- 13) Parafia Rzymskokatolicka p. w. św. Jana Chrzciciela i św. Szczepana Męczennika w Choroszczy,
- 14) Parafia Prawosławna p. w. Opieki Matki Bożej w Choroszczy,
- 15) organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego działające na terenie gminy Choroszcz.

VI. Źródła finansowania.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy, w ramach środków finansowych planowanych w budżecie gminy Choroszcz, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – rozdział 85 154. W ramach rozdziału na rok 2022 zaplanowana została kwota 220.000 zł. Finansowanie przeciwdziałania uzależnieniom, przewidziano również w rozdziale 85 153 – zapobieganie narkomanii. W ramach tego rozdziału, przewidziano wydatki na kwotę 19.200 zł.

Na realizację zadań określonych w Programie będą również przeznaczone środki pochodzące z tytułu opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

VII. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie gminy Choroszcz.

Realizatorem zaplanowanych działań jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy przy współpracy z Urzędem Miejskim w Choroszczy i Miejsko – Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania Programu mogą być wykonywane przez wyżej wymienionych realizatorów bądź przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 *Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, prowadzące działalność statutową w danej dziedzinie, wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert albo w trybie określonym w art. 19a *Ustawy*, o której mowa.

VIII. Zasady wynagradzania członków Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się zryczałtowane wynagrodzenie, za każdy udział w pracach Komisji, w wysokości:

- a) dla Przewodniczącego GKRPA w wysokości – 190 zł,
- b) dla Członków GKRPA w wysokości – 150 zł.

Poprzez posiedzenie rozumie się również udział członków Komisji w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r., poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r., poz. 2050) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, uchwalanego corocznie przez radę gminy. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie Choroszcz z lat poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu oraz związanych ze zjawiskiem przemocy.

Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców gminy Choroszcz, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, do osób z grup ryzyka, do dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami alkoholowymi zawodowo.

Głównym zadaniem programu jest stworzenie warunków służących zmniejszaniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu, a także zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców gminy Choroszcz. Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok. Zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele. Kwota środków finansowych nie wykorzystana w danym roku budżetowym powinna zwiększyć pulę środków przeznaczonych w następnym roku na realizację gminnych programów. Gminny Program na rok 2022 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz na rok 2022 jest zasadne.